

รหัสโครงการ 13P33S001

Thunder Translator

สายฟ้า แปลภาษาอัจฉริยะ

ประเภท โครงการ BEST 2011: Thai Language Processing Software Contest

รายงานฉบับสมบูรณ์

เสนอต่อ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประจำปีงบประมาณ 2553

โดย

นายชนพล จินดาพิทักษ์

นายพีระศักดิ์ รัตนมณี

นายวรรณชัย วัชราทักษิณ

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

นายสุรน แซ่ว่อง

สถาบันการศึกษา

ภาควิชาคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

กิตติกรรมประกาศ

การพัฒนาสายฟ้าแปลภาษาอัจฉริยะได้รับทุนอุดหนุนโครงการวิจัยพัฒนาและวิศวกรรมจากศูนย์เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามโครงการแข่งขันพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์แห่งประเทศไทยครั้งที่ 13 ประจำปีงบประมาณ 2553

ขอกราบขอบคุณอาจารย์สุธน แซ่ว่อง ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการดำเนินโครงการคณะทำงานขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้คณะทำงานขอขอบพระคุณท่านผู้เกี่ยวข้องที่ไม่ ได้กล่าวนามข้างต้น ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือในการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์นี้

3 มกราคม 2554

บทคัดย่อ

สืบต่อจาก การแข่งขันสุดยอดซอฟต์แวร์ตัดคำไทย ด้วยเทคนิคไฮบริด ซึ่งรับรางวัลชมเชยในการแข่งขัน BEST2010 ที่มีความสามารถเด่น คือความเร็วในการแบ่งคำ อีกทั้งโปรแกรมมีขนาดเล็กมาก จึงเกิดแนวคิดที่จะ พัฒนาต่อยอดให้เกิดการใช้งานจริง

โปรแกรมแปลภาษา ที่เป็น Firefox Add-on เป็นตัวเลือกแรกๆ ที่ทีมพัฒนา คิดขึ้น เนื่องจากสามารถใช้ความสามารถของการแบ่งคำไทยด้วยเทคนิคไฮบริด ได้อย่างครบครัน และยังไม่มีการใช้วิธีนี้มาก่อน

โปรแกรม Thunder Translator ที่พัฒนาเป็น Firefox Add-ons นั้น สามารถแปลความหมาย จากคำภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และจากคำภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ได้โดย

คำนำ

การแปลภาษา ทำได้โดยง่าย หากมีคำที่ต้องการ แปล ก็สามารถเปิดพจนานุกรม ซึ่งมีทั้งแบบหนังสือ หรือแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้ทันที แต่ถ้าหากคำที่ต้องการแปล นั้นอยู่บนเนื้อหาของเว็บไซต์ จะนำคำนั้นมาแปลภาษา ก็ค่อนข้างยุ่งยากและใช้หลายขั้นตอน

หากมีส่วนเสริมของเว็บเบราว์เซอร์ เพื่อช่วยแปล ภาษาแบบอัตโนมัติ จะทำให้ สะดวกยิ่งขึ้น และหากเพียงแค่เขียนคำ ที่ต้องการ จากประโยค แล้วสามารถแปลความหมายเฉพาะคำที่ชี้ได้ ก็ยิ่งทำให้สะดวกมากขึ้น

การแปลภาษาบนเนื้อหาของเว็บไซต์ จะไม่เป็นปัญหาอีกต่อไป โดยการมีส่วนเสริมของ Firefox ที่มีชื่อว่า Thunder Translator

สารบัญ

บทนำ.....	4
ที่มาของโครงการ.....	4
หลักการและเหตุผล	5
วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	5
รายละเอียดของการพัฒนา	6
ทฤษฎี หลักการและเทคนิคที่ใช้	6
เครื่องมือที่ใช้พัฒนา	6
รายละเอียดโปรแกรมที่ได้พัฒนาในเชิงเทคนิค (software specification)....	6
ขอบเขตและข้อจำกัดของโปรแกรมที่พัฒนา	7
ผลการทดสอบโปรแกรม	8
ผลการทดสอบโปรแกรม	8
ตัวอย่างการทดสอบโปรแกรม	8
สรุปผลและข้อเสนอแนะ	9
ปัญหาและอุปสรรค	9
แนวทางการพัฒนาต่อ	9
วิธีการติดตั้ง	10
คำแนะนำการใช้งาน	11
เอกสารอ้างอิง	12

บทนำ

1.1 ที่มาของโครงการ

Thunder Translator เป็น Firefox Add-ons เพื่อช่วยแปลคำศัพท์จากภาษาไทยเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ได้รวดเร็ว โดยนำ Mouse Pointer ไปชี้ตำแหน่งคำภาษาไทยที่ต้องการแปลแล้วจะมี Pop-Up ที่เป็นความหมายของคำนั้นขึ้นมาทันที

การทำงานมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ระบบ คือ

1. การแบ่งคำไทย ด้วยเทคนิค Hybrid

พัฒนาต่อยอดจากการแบ่งคำด้วยเทคนิค Hybrid ในการแข่งขัน BEST2010 เนื่องจากความเร็วของการแบ่งคำไทยของเทคนิคนี้ ทำให้ Thunder Translator ทำงานได้รวดเร็ว

2. การแปลความหมายของคำที่แบ่งแล้ว

เทียบคำจากฐานข้อมูลเพื่อดึงความหมายที่ถูกต้องหรือใกล้เคียง และแสดงผล
ในทันที

เนื่องด้วย Firefox Web Browser เปิดให้นักพัฒนาสามารถพัฒนา Add-ons ด้วยภาษา Java ซึ่งทั้งหมดนี้เป็น Open Source ทำให้เป็นเหตุผลหลักที่เลือกพัฒนา Add-ons โดยใช้ Eclipse เป็นเครื่องมือช่วยในการเขียนและพัฒนา ร่วมกับ Java Development Kit (JDK).

1.2 หลักการและเหตุผล

Internet มีบทบาทกับการเรียนรู้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านภาษา ซึ่งเป็นหน้าที่ของ Web Browser ที่จะจัดการกับเนื้อหาเหล่านั้น เพื่อตอบสนองต่อผู้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในด้านการแปลภาษา มีผู้พัฒนา Add-ons ทางด้านภาษาขึ้นมามากมาย เช่นเพื่อช่วยแปลความหมายจากคำภาษาอังกฤษเป็นคำภาษาไทย แต่ยังไม่มี Add-ons ใดที่สามารถแปลคำจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่เร็วและแม่นยำพอ เนื่องจากภาษาไทยมีลักษณะการเชื่อมคำที่ยากต่อการระบุคำให้แน่นอน และความเร็วในการแบ่งคำไทยออกจากประโยคยังช้ามาก [1]

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้เกิดแนวคิดที่จะพัฒนา Add-ons ที่สามารถแปลความหมายคำภาษาไทยจากข้อความที่ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ภายใต้ชื่อ “THUNDER TRANSLATOR” สื่อถึงความรวดเร็ว ความแม่นยำ และประสิทธิภาพในการแปล

1.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

1. Thunder Translator Add-ons สามารถแปลความหมายคำภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยได้อย่างรวดเร็ว
2. สามารถแยกคำภาษาไทยจากประโยคได้ โดยการชี้ Mouse Pointer ไปยังคำในเว็บเพจ

รายละเอียดของการพัฒนา

2.1 ทฤษฎี หลักการและเทคนิคที่ใช้

ตัวโปรแกรมใช้ภาษา Java ในการพัฒนาเป็น Add-ons บน Web Browser ยอดนิยมอย่าง Firefox เนื่องจากภาษา Java และ Firefox Web Browser เป็น Freeware ที่มีผู้ใช้งานเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังสามารถทำงานได้บนทุกระบบปฏิบัติการ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้เลือกใช้ เทคโนโลยีในการพัฒนาด้วยภาษา Java เพื่อพัฒนา Add-ons ของ Mozilla Firefox Web Browser [2]

2.2 เครื่องมือที่ใช้พัฒนา

1. Eclipse
2. Java Development Kit (JDK)

2.3 รายละเอียดโปรแกรมที่ได้พัฒนาในเชิงเทคนิค (software specification)

Thunder Translate Add-ons เป็น Add-ons ที่ทำงานบน Mozilla Firefox Web Browser เพื่อแปลความหมายคำศัพท์ภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ที่ Mouse Pointer ซ้ำอยู่ โดยมุ่งเน้นความรวดเร็ว ซึ่งแบ่งการทำงานออกเป็น 2 รูปแบบการใช้งานคือ

1. Automatic Translation Mode

โปรแกรมจะคำนวณหาคำที่ Mouse Pointer ซ้ำอยู่ในประโยคใดบนหน้าเว็บเพจ โดยใช้การแบ่งคำไทยด้วยเทคนิค Hybrid จาก BEST2010 เพื่อแบ่งคำภาษาไทย แล้วเทียบกับฐานข้อมูลคำศัพท์และดึงความหมายออกมาแสดงผล ในรูปแบบของ Pop-Up ส่วนการแปลคำจากภาษาอังกฤษนั้น

2. Manual Translation Mode

ผู้ใช้งานเป็นผู้เลือกคำที่ต้องการแปล โดยเลือก Highlight คำที่ต้องการและกดคีย์ลัดเพื่อสั่งงานให้ Thunder Translator แปลคำศัพท์ให้

- **Input/Output Specification**

Input :

- ข้อความใดๆ บนเว็บเพจที่เปิดด้วย Mozilla Firefox ที่ Mouse Pointer ชี้อยู่ หรือข้อความที่ทำการ Highlight ไว้

Output :

- หน้าต่าง Pop-Up แสดงความหมายของคำศัพท์ที่ต้องการ

- **Functional Specification**

- โปรแกรมแบ่งและแปลความหมายคำได้รวดเร็ว และถูกต้อง
- สามารถเลือกโหมดการแปลได้ตามความต้องการของผู้ใช้ (Automatically Mode, Manual Mode)
- สามารถเลือกโหมดตามความต้องการของผู้ใช้(Precision, Performance)

2.4 ขอบเขตและข้อจำกัดของโปรแกรมที่พัฒนา

- ใช้ได้กับข้อความภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเท่านั้น
- ไม่สามารถแปลคำศัพท์จากข้อมูลที่เป็นรูปภาพได้
- ไม่สามารถแบ่งคำที่เขียนผิด หรือไม่มีความหมายได้
- ไม่สามารถแปลคำหรือตัดคำจากคำแสดงได้

บทที่ 3 ผลการทดสอบโปรแกรม

3.1 ผลการทดสอบ โปรแกรม

โปรแกรมสามารถแปลภาษาได้อย่างถูกต้อง จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

3.2 ตัวอย่างการทดสอบโปรแกรม

โรงเรียนของเราอยู่ คุณครูของเราใจดีทุกคน เด็กก็ไม่ซุกซน เพราะพวกเราทุกคนชอบไปโรงเรียน
My school is lively. My Teacher is very kindly. We are not be naughty. Because we like to go school.

kindly
[ADJ] : อ่อนโยน,
[ADV] : ด้วยจิตใจที่ดี,

โรงเรียนของเราอยู่ คุณครูของเราใจดีทุกคน เด็กก็ไม่ซุกซน เพราะพวกเราทุกคนชอบไปโรงเรียน
My school is lively. My Teacher is very kindly. We are not be naughty. Because we like to go school.

ซุกซน
[ADJ] : naughty,
[ADV] : naughtily,
[V] : be naughty,

ในการทดสอบนั้น pointer ของเรานั้นจะต้องทำการชี้ที่ข้อความ และทำการกด Ctrl ใน โหมด Manual หรือตั้งค้างไว้ในบริเวณข้อความจนครบเวลาในโหมด Auto

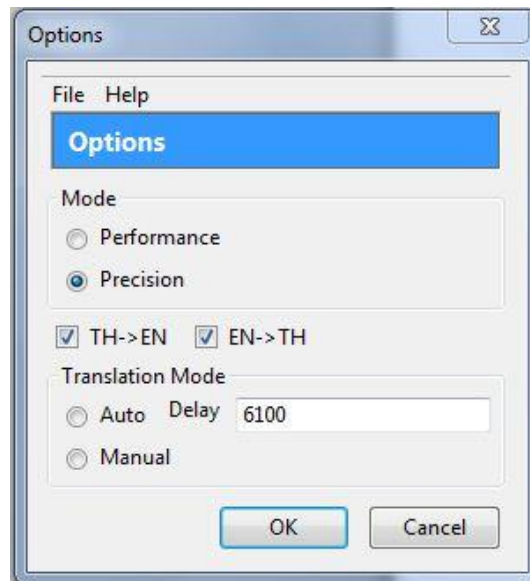
โรงเรียนของเราอยู่ คุณครูของเราใจดีทุกคน เด็กก็ไม่ซุกซน เพราะพวกเราทุกคนชอบไปโรงเรียน
My school is lively. My Teacher is very kindly. We are not be naughty. Because we like to go school.

naught
[N] : ความล้มเหลว, ศูนย์,

โรงเรียนของเราอยู่ คุณครูของเราใจดีทุกคน เด็กก็ไม่ซุกซน เพราะพวกเราทุกคนชอบไปโรงเรียน
My school is lively. My Teacher is very kindly. We are not be naughty. Because we like to go school.

ทุกคน
[IDM] : -, all and sundry, every Tom, Dick, and Harry, every last one, every living soul, every man jack of, one and all,
[PRON] : all, everybody, everyone,
[SL] : Uncle Tom Cobby and all,

ในการทดสอบนั้น จะทำการ Highlight ที่ข้อความที่ต้องการทราบความหมาย และทำการกด Ctrl ในโหมด Manual หรือตั้งค้างไว้ในบริเวณข้อความไว้จนครบเวลาในโหมด Auto

จากโปรแกรม ผู้ใช้จะสามารถเลือกและโหมดการทำงานได้ตามต้องการ

บทที่ 4 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

4.1 ปัญหาและอุปสรรค

- การทำงานของ Add-ons Firefox นั้นมีข้อจำกัดในการทำงาน

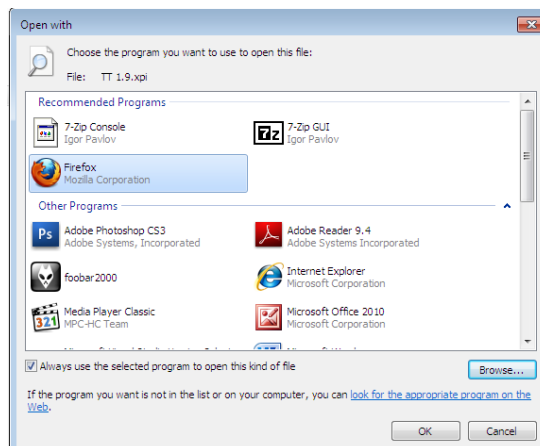
4.2 แนวทางการพัฒนาต่อ

- สามารถทำงานในรูปแบบของ ไทย -ไทย
- เพิ่มความสามารถในการตัดคำไทยในโหมด Precision

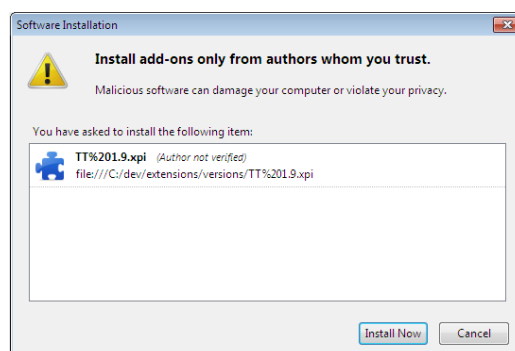
การติดตั้งโปรแกรม

* การติดตั้งโปรแกรมจะต้องมี Mozilla Firefox และ Java ติดตั้งภายในเครื่องก่อน

1. รันไฟล์ Thunder Translator firefox add-on installer TT1.9.xpi เลือก open with...
2. เลือก application firefox.exe

3. กด Install

คำแนะนำการใช้งาน

หลังจากติดตั้งโปรแกรมเรียบร้อยแล้ว เมื่อเปิดใช้งาน Firefox Web browser ให้คลิกไปที่ Tools > Add-ons เลือก Thunder Translator แล้วคลิกที่ปุ่ม Option เพื่อตั้งค่าการทำงานของโปรแกรม โดยมีรายละเอียดของตัวเลือกดังนี้

1. เลือกโหมดการแปล Automatic หรือ Manual

- Automatic : เมื่อเลื่อน Mouse Pointer ไปยังคำที่ต้องการแปล โปรแกรมจะแบ่งคำในตำแหน่งนั้นโดยอัตโนมัติ และแปลความหมายออกมา หลังจากเวลาที่กำหนดไว้)delay(
- Manual : เลื่อน Mouse Pointer ไปยังคำที่ต้องการแปล และเมื่อต้องการแปล ให้กดปุ่ม Ctrl หนึ่งครั้ง โปรแกรมจึงจะเริ่มแบ่งคำ และแปลความความหมายคำนั้นออกมา

2. เลือกระดับการแบ่งคำ Precision หรือ Performance

- Precision : โปรแกรมจะใช้เทคนิคการตัดคำที่เพิ่มความถูกต้อง และแม่นยำในการแบ่งคำมากขึ้น แต่จะใช้เวลามากขึ้นด้วย
- Performance : โปรแกรมจะใช้การแบ่งคำแบบมาตรฐาน เพื่อให้โปรแกรมทำงานได้เร็วที่สุด

เอกสารอ้างอิง

https://developer.mozilla.org/en/XUL_Reference

https://developer.mozilla.org/en/XUL_Tutorial

<http://www.w3schools.com/js/default.asp>

<http://www.w3schools.com/sql/default.asp>

http://www.w3schools.com/css/css_reference.asp